

824.489

MIHÁLY BARINA

A YÁGYAK SIRÁSÓJA

VERSEK

CLUJ, 1939.

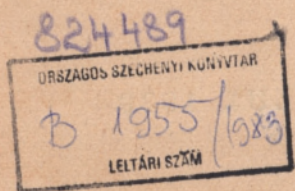
CS. MIHÁLY L. BARNA

A VÁGYAK SIRÁSÓJA

VERSEK

CLUJ, 1939.

3
2

*aki mindig meleg szeretettel
fogadja az erdélyi irodalmi szel-
lem megnyilatkozásait.*

A LÉLEK-SORON

Ma a lelkemben, a lélek-soron,
remegő varjú károgva oson.

Vihogva rászáll lélek húrjaimra
s a dalok sírnak s én a dalok-fia

ásogatom a lelkem sírgödrét
s sikolytva ejtem sajgó szívem könnyét...

S ahogy ballagok az élet-sikátoron,
önmagam felett megülöm torom,

a régi húrokon a bánat citeráz,
ideget-tépő gyilkos-karú láz

jajongja vadul gyilkos lázait,
a bűneit, a vétkét, régholt álmait.

S hullatja egyre a szívemre zizegve,
magam sirató csikországi csendbe...

MIÉRT SIRASSAM

Csikország fölé mély, szótlan csönd borul.
Én, Anakreon virrasztok, szótlanul...
Mély titkokat tár az éj s remegőn huhog
A Szent Hegy körül s én székely koldusok
Sorsüldözött fia sorsom átmerengem,
Költőnek, székelynek miért is kellett lennem ?
Miért hogy karmát a szívembe vájta
Csóktüzes ajkkal kelet Soficája ?
S miért sirassam felejtés éjjelén
Soficát, kis hazám, Anakreon, én ? ?

SZOMORU ÉNEK

Az emlékedet ma eltemetem
hazátlan, árva, koldus troubadour,
szent tűzeimnek tűzszító heroldja,
mámorok, kéjek, nóták bolondja,
kacifántos vágytól megbomolt
szerelmet leső rózsaszín kobold,
székely-végen lélekforradalmár,
hol pásztortűzeknél forr a dal már,
hol szent rajongás fűt, s tiszta hit,
orgonaillatos május éjjelen
hallgatom a fenyves misztikumait
s hull a könnyem csillapítatlanul.

Uj földszagú dalok lázas ütemére
zokogva sir s hull a szívem vére,
míg alszik Gomorrhává züllött,
Golgotává vált hazája e népnek,
hol vércse vijjog, halálgond gyötör,
hol minden lépés temetőgödör
s a fenyves lelke Requiemet zokog,
hazátlanok papja így barangolok
asszonytalan, társtalan, egyedül,
míg vérem oltárán utolsó csepp kihül,
pedig nászindulót vert vérem harsonája,
nekem is volt szívem Soficája,
nélküle halál lett: zengő életem,

egyedül bandukolok át az életen,
mert véremnek turáni átka volt

— — — — —

magyar igrícnek születtem, fajtám' szerettem
s ezeréves átok, tudom — megrabolt.

— — — — —

SOFICANAK

Csikországból fenyőgalyat vinnék,
Székely alkonyt és hajnalpirkadást,
Ősi hitet, reményeket innét,
De jajj, nem látom meg soha se' Jašt (?)

Mert itt hajnalból napba, alkonyatba,
Fütenek vágyak, álmok és hitek,
Székely házak muskátli s rozmaringja
Ide köti, itt fogja a szívet.

Borvizek patakja régmultról csobog
S a fenyves lelke sir gyantakönnyeket,
Ölnek, ölelnek érted mámorok,
Könnyem öntöz sárgult pergamenteket...

Élted vonata messzire futott
Mennék én is, de hah, leroskadok —
Neked fény s talán boldogság jutott (?)
Bennem panaszos, búgó, ős dalok...

Itt születtem, itt álmodom tovább,
Itt hintsék rám e föld megszentelt porát.
Székely fenyvesek panaszos egén,
Eleped egy bús újszékely legény.

ÖRÖK A VÁGY

Tudom, örök a vágy, mely lelkedhez láncol
S a láng is örök, mely éretted lángol,
Tűzét hevíti bódult áhitat,
Rólad nekem bálványképet farag.

Tudom, örök egy: bennünk a szerelem,
Ebben születtem, végig is jött velem
Az életen s színes képeket rivalt
És mélyen búgott fel a lelkemből dalt.

Tudom van mi örök: az áhitat,
Reménnyel, vággyal, hittel átitat,
Lelkünk mélyén dús könnyeket csepeg,
Álomba ringatja tűnődő lelkemet.

Nem tudom mindez miért? Szívem romfalán
Obeliszkbe vésve a neved Soficam...
Mig körülöttem éj lesz s napom lealkonyul
A bolond költő vágyról-tavaszi dalol...

EZER MIÉRT

Ha el nem feledted Csikország egét,
a mámoroknak színdús éjjelét,
három éjszaka mámoros torát,
a boldogságnak gyöngyöző borát,
a költőt, aki verseket farag,
a bús népet, e hazátlanokat,
egy sápadt arcot, egy bús tekintetet,
aki Téged oly forrón szeretett,
ezen a csodás május éjjelen,
légy velem, mert int a Végtelen...

Évezred vágya bennem sír, sajog,
a székely éjben csendben ballagok
könny, átok, jajj, zordon halál kísért,
miért mentél el, oh mond, miért?
Miért, hogy népem lett cifra, nincstelen,
hontalan, koldús, bús, nemzettelen?
miért ezer sikoly s ezer miért??!!

— — — — —
Egy költő s egy népfaj a sírjáig ért...

FÁJÓ GYÖNYÖRREL

Ez az ősi humusz magából kivet
Egy-egy mélyenérző poéta-szívet,
Hogy a lelke mélyén ezernyi húr
Sírjon, sajogjon csillapítatlanúl,
Hogy szárnyaljon a dal, szárnyaljon a rím
Emberszíveknek dús csalítjain ...
Hogy begyógyítson sok vérző szívet,
Léleksebet és fájó szívsebet.

Az igazi költő társtalan marad,
Még ha a szíve is százszor megszakad.
Csak énekel, sír vágyszimfóniát,
Temet, sírat, sok szép Soficát.
Mi költők boldogok soh'se lehetünk, ?
Fájó gyönyörrel csak, ha — ölelkezünk.

KÖDÖK HOMÁLYÁN

Ködök homályán dal riad,
Szent rajongással feltaláltalak.

Piros vérrel szíved serlegébe
Befutok, ha halni is kell érte.

Csodatűz gyúl a lelken
S az életen elmélkedem ...

Nem sikolt vágyam, könnyem hull,
A szívem fáj irgalmatlanul.

És meg nem szűnik soha tán ...
Hiába ezer sarlatán,

A szíveink egyszer egybeforrnak,
Dalomon, nekem — Anakreonnak ! ...

SORSUNK

Könny, vérözön sikoltoz bennem,
Az Élet jaj-dús ütemében
Hullám veri a bánat partjait
S a lelkemben bánatot hasít.
Hírem a csillagokig érhet,
Sorsom : születtem, élek, elégek
Ahogy a napok szépen egybeforrnak,
A lelkemben a jajok dalolnak
S a vérem foly az élet serlegébe,
Utolsó cseppel meg kell halni érte.

De addig is, az lett a sorsunk :
A szívünkben remény-tűzet hordunk
S rejtély csillog a távol peremén
Csillagvilágom Te vagy és Én :
Hulló csillagfény Neked kiáltom :
Reménysugaram Te vagy e világon,
S a fenyves lelke, a színes ezer kórus,
S így énekel Mihály Barna, a koldus...

A VÁGYAK SIRÁSÓJA

Néha szent perceknek vágya bolondul
ősi átokként a lelkemet rázza
s megáradt könnyek bánat-vizesése
halkan csobogva, könnyes ringatással
álmodásba, átkozásba ejti
a szépség himnuszának rút eretnekét,
Soficaért, akit üldöz az átok
s majd megőrjiti milljom szenvedés.
Értem, miattam azt a torzszülöttet
roncsemlő tette, összetörve
belekergette sulyos örvényekbe.

A Gond gondarabeszket a lelkembe vés be

Sikolyt a lelkem álmaid elmúltán,
a lelkiismeretnek csitító szavát,
belül viharzó szépjóságom lelkét,
elküldöm hozzád, ha meg is átkoztál,
hogy bánatidnak nehéz koporsóját
eltemessem, én, a vágyak sirásója...

Te rút, szegény, kis púpos gnom
ne búsulj azon, hogy nem vagy Adonis
s ráült a lelkedre e bánat feketén...

mert tolvaj koboldra asszonyod csókja száll,
mert nő Ő is s nagyon szeretett
s Don Quijote dala száll a szívek felett...

Hallga csak, az ódon Biblia susogja :
...az Ur megsimogatja a síró lelkeket,
megáldja a szent szenvedéseket,
e földgöröngy egykor rád is, rám is
alápereg...

SOFICA ELMENT

Magányos fenyő, sötét színfolt, sután
áll vártán fenn a Hargitán
s hon szerelmi vágya tárogatója
sírva bűg lelke ravatalán.

Míg árva léte emléket temet,
a bércek, őrmok, apró csermelyek
ezeréves titka orkeszterbe kezd
és száll a felejtés sötét éjjelén ...

Lent a völgyben hörögve fáj az élet,
napra a nap éjeket borogat,
az Oltnak zavaros, szennyes habja
sodor magával abortusokat ...

Halkan zeng ősi dal székely székeken,
Pásztortűz mellett a kék ég alatt,
karvalyok hada lesben vadászik
s vijjogva száll a Hargita alatt ...

Sofica elment. Kelet leánya volt,
piros vére nem lehetett vére
egy székely költő gyermekének,
még ha ezerszer is meghalok érte.

BÜNHÖDÉS

Lázás szivemből vérző cafatokat
orzott el ez a rügybontó szomoru tavasz.
Ezek az orgonailatos tavaszi esték
a lelkeket könnyekkel megejték,
lélekkertemben bánat ciripelget
s szomoruságomon mosolyog az Isten.

A bünsodorta csók-szerelmi-vágyak
A vétkezőre mindig visszaszállnak.
A gyönyört gyönygyöző nagypéntekek
szép vágyait, álmát vijjogón összetépte
lelket ölő gyilkos karmu vércse
s a husvétai hajnal csodás szent keresztje.

Bűneért a bűnnek meg kell bűnhődnie.

HAT APRÓ MADÁR

Ha forró szavu gyönyörű mesét,
Ha nászra váró piros vérszivét,
Ha rózsáit mit két keze letép
Utadra dobja, vágyakkal eléd
S ajka epedve randevut susog,
Ha férfi vagy, meg kell hallanod.

Ezt tette régen a nagyapám,
Apám is a nóták hajnalán,
Ez ősi átok rám is rámhajolt,
Testvérem nékem: a szerelem s a Hold.
Hívó szava a lelkemre talált,
Hozott, vittem pár boldogságsugárt.

De jött rút végzettől sodorva
Hat apró madár, hat verébfióka,
Hogy átrepöljenek a szív falon,
Legyek véres dráma ravatalon
mert Don Quijote az asszonyt „elszerette“
Egy ragyogó szép májusi-este.

Hat verébfióka sírt, csipogott,
Híttem leroskadok és meghalok,
Betelik egy örült bosszúja, vágya,
Sorsát elérte a „rímek királya“.
Májusi esten lettem új csoda,
Örökké élek, nem halok meg — soha!

GYÁSZOS TOROKON

Férfi-bánattal székely végeken,
egy költő virraszt sötét éjjelen,
míg könnyes szemmel kobzát pengeti,
A fenyves lelke felelget neki:

Miért sírsz költő, dalt és éneket?
Köd ülte meg a székely végeket,
gyászos torokon a dal kinek se' kell,
a juhcsorda is fájón bégetel...

A nap is szomorúan méléz
büszke fenyvesek tarolt ormain,
völgyek lankáin, hol oly szép volt az élet
fájó sírás ül, nehéz, néma kín...

Székely legényt a vére bűnbe visz
leány miatt s már Istenbe' se' hisz.
A szűz leány tovasiet az éjbe
és elmerül szennybe, bűnbe, kéjbe.

Költő, csabd földhöz zengő kobzodat,
Dal ne szálljon a Hargita alatt.
E népet az átká, bűne megverte.
A Sors kacag ijesztőn felette.

BUS VÁGYAK TORNÁCA

Körülöttem kúsznak az árnyak,
S az árnyakkal nőnek a vágyak,

Bánatsírás, fájó gyötrelem,
Marcangoló átkokat terem,

A lelkem bús vágyak tornáca.
Vétkek, bűnök sóhajos násza.

A sors, sódor, üt sorsszerűt,
Hangol bennem lélekhegedűt.

Istentelen pokoli tűzet
Kavar bennem, asszonyt és szűzet

Százat ad és huzza a lelkem,
Ne tudjam fejem felemelnem

S tor legyen istendalok holtán...
Ezért van, hogy átkokat szort rám,

Két lábam éjszakákat rója,
Lettem: a vágyak sirásója...

HÁROM CIGÁNY

A „Citerás Ilus-ban“ dús toron
nagy a tyuhaja, hajdan sátoron
mulatgatott a vén Ince cigány
nem rádiónál, csak ugy citerán...
Kórusa volt a békák brekegése
könnyebben ment a téglá vetése
nem volt se háza, földje, semmije,
de jó volt a vén cigány szive.
Se egy gebe, se két gebe, se káré,
csak felesége a „Lajgödri“ Máré’.

Jött az ifjabb Ince, trunkusát
nem kereste s nem mentett hazát,
erkölcse volt a bűn, híte a véték
s egy szép napon a kötélre megérett
nagy bűnöket, sok átkot cipelve,
a tömlecben éjfekete lelke.

A legifjabb, a fajmentő, az Árpád,
hangosan ihajjázik, s lármafát
köldököl az égig, s Iluska a kancsi,
apósa meg a rabló cámerjancsi
a Hargitán a Sorsistent dicséri
a bűnt, az átkot székelyeknek méri
sötét éjjel, mikor a fenyves susog
életemre törnek az orv gyilkosok,
de én túlélék minden éjszakán,
jőjj, ölj meg, ne félj, cigány, cigány...

ADAGIO

A májusi napfény aransugarában
Fürdik a lelkünk tűnő boldogságban.
S hisszük, hogy az Isten is szeret
S míg esti alkony borul a Súlára
Gyergyóiszél a láthatárra
Fodroz viharos nehéz felleget.

S míg a szivünk zeng furcsa románcot
A lábunk lop adagios táncot
S tár aranykaput a Végtelen ...
Jóságnak, szivnek, földi gyönyörnek,
Minket ma új vágyak gyötörnek,
Szivünknek a boldogság elégtelen.

A LÉLEK, HA SIKOLT

A nosztalgiának vagyok a jegyese,
Nem a kacajt, a könnyet szeretem.
Mikor a földre ráborul az este
S a könny zsilipje megindul csöndesen...
Ma valaki könnyet sirt utánnam
S lelkemre néma, nagy bánat osont,
Mert valaki e csendes éjszakában
A szívemben régi románcot kibont.

És minden könnyel könnyebbül a lelkem,
Csöndben szövődik a boldogság homály,
A vágyaimat szépen tova rejtem
S a bánatom is csöndben odébb áll.

Én nem szeretem, aki soh'se sirt,
Kinek ajkára jajt nem csiholt
Az Élet, nem ismeri a hajnali pírt,
Mikor a lélek visszhangot sikolt..

A FENYVEST KÉRDEM

A fenyves sir s valakit temet.

Zokogása a lelkemet megsebezte,
Életsorsom lett bús, reménytelen,
keresem őt, önmagam és Istenem,
de jajj, sehol se lelem ...

A szívem vérző hegedűjén
A dalok azért olyan könnyesek,
Mert bánatom mély és végtelen,
Meghalt bennem a vágy s a szerelem.

Csak tépelődöm, hegyre járok
S a fenyvest kérdem, hogy mit tegyek ?
Hátha a lelke egyszer megremeg ?
Sikolytó hangom át zeng a hegyeken.
Hátha a lelke a lelkekre talál még ?

CSITITÓ DAL

A szív csodás, mi mindent kibír.
Igy mélézok a kék ég alatt,
míg meztelenül pórúsom beissza
a mosolyt, a derűt, a napsugarat.

A forró nap átölelő csókja
káprázatba, bronzszínűre fest,
ködszivárvány a lelkemet megszállja
s lelkem húrja színes dalba kezd

s míg a kín sajogva fáj át
a testemen s poklok rőt tűze,
a lelkembe sorsával megbékélten
isteni mosoly derűje tűz le.

És szállnak a sugarak, jön a fény
szív-mélységbe, lélek-hegytetőre,
hiszek erősen, örülteként hiszek :
egy szebb, istenibb, örök jövődőbe'!

A SORS KOHÓJÁBAN

Lobog bennem az élet-tűz,
ihletett szent lángja,
hiszem: a Sors kohójában
a tiszta ércet lelkem megtalálja

s a szent tüzet, a prófétai lángot
mikor majd a jeremiádok
az égre szépen visszaszállnak
s a proféclák a lelkekre találnak.

Mikor a jaji majd nem remeg
s elcsitul az ördög ajka
s a lelkek csendben összeforrnak
egy csodásan szép égi — dalba.

AZ ÁLMOK BOLONDJA

Jössz-e velem elmerengve,
Kissomlyóba, magas hegyre ?

Szent-Anna-tó fényes tükrén
csolnakázó élő tündér

nem felejttem emlékedet,
álmom mégis szegényebb lett,

a lelkemet rontja-bontja,
lettem álmaim bolondja.

Vérem dermed, szíved vére
Olaj szívem mécsesére.

Lángja mégis másnak lángol :
sorvadok az élő vágytól.

Lábaidhoz térdepelve,
sírva kérlek, könnyörögve :

Vágyam szent, nagy, örök álom,
Tied az én ifjúságom,

csókolj meg még, úgy mint régen,
Szítsad dalra tűzes vérem

S lelkemnek felzúdul mélye,
örök dalok : bús zenéje ...

SZÉKELY VAGYOK

A Hargita ormán csak állok, állok.
S ha vihar jön nagyokat kiáltok :
Régi barátim, délceg fenyőfák.

Gyilkos kezek fejszét emelték rátok
S ti zokogtok és foly gyanta-véretek
Hittétek-é, hogy ezt meg kell érnetek ?

Az erdő lelke mélyen kavarg,
Mig hullanak a fejszecsapások
S én ezer könnyes torturán átesem,

Mert székely vagyok s ez a — végzetem.

CSIKORSZÁGI CSÖNDMAGÁNYBAN

Csikországi csöndmagányomban
ígizte lelkem ezerszinű könnycsepp,
bolyhos emlékek hunyó parázsa
felabajgatta a multat a sok-sok miért-et ??

A szívem örölte örlő vágyak kínja,
álmokat fagyasztó zordon Nemere
vetkeztette cifra rongyaiból
a lelkünk' igaz meztelenre.

S az emlékeknek csapzott hollója
sötét szárnyakkal csunyán csapkodott,
mert lettünk a somlyói-klastromban
áldásban áldott, átokban átkozott.

Ez lett életünk sors tragédiája,
sajgó szívem is ezért kesereg,
csak ne jöttél volna Csiksomlyóra,
de ezt a Te lelked soh'sem érti meg!??

ELÉRLEK-É

Neoncső, transparens hiába ég,
ha a szívem fáj s a lelkem sötét.

Ezer bú mardos, színes bódulat,
szemem keresi a havasokat.

A csikországi csöndmagányt s a távot,
az őszi ég bolyhos, elömlött, ráfolyt

szent érzésem halk billentyűire.
Felsikoltok s kérdelem: elérlek-e?

Megremegve buggyan bennem a vér,
futok, loholok, érted, ajkadér' ...

S ha már távlatot szánt nekünk a sors,
Tudom, a siromra majd virágot szórsz...

OSZK

OSZK

MIHÁLY BARNA

könyvei:

A VÉGTELEN FELE...

ÖRÖK TŰZ...

KELETEN PIRKAD...

LÁRMAFA CSIKORSZÁG FELETT...

BIBOR HAJNALON...

BOMLIK AZ ŐS...

BUG A BÁLVÁNYOS...

A LÉLEK, HA SIKOLT...

FENYŐ A HEGYTETŐN...

A VÁGYAK SIRÁSÓJA...